

§ 351

Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelma 2023–2032

HEL 2023-005116 T 10 05 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat projektinjohtaja Jere Saarikko, maisema-arkkitehti Paula Hurme ja projektipäällikkö Hannu Airola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Amanda Pasanen: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Amanda Pasasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelma 2023-2032 osa 1
- 2 Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelma 2023-2032 osa 2
- 3 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteinä 1 ja 2 olevan Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelman 2023–2032 ohjeellisesti noudatettavaksi.

Esittelijän perustelut

Mustikkamaan saari on noin 36 hehtaarin laajuinen Helsingin kaupungin omistama ulkoilu- ja virkistysaluekokonaisuus itäisen kantakaupungin tuntumassa. Hoito- ja kehittämissuunnitelman tavoitteena on vasta-

ta kasvavaan virkistyskäyttöpaineeseen ja varmistaa alueen arvokkaiden piirteiden ja luontoalueiden elinvoimaisuuden säilyminen. Suunnitelmassa määritellään kokonaiskuva siitä, miten aluetta tulee jatkossa suunnitella ja kehittää, sekä määritellään tarvittavat jatkotoimenpiteet ja hankkeet seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Suunnitelma koostuu suunnitelmaraportista, johon sisältyvät kunnostustoimenpiteitä havainnollistavat hanke-ehdotuksien viitesuunnitelmat (liitteet 1 ja 2).

Mustikkamaa sijaitsee Kulosaaren ja Kalasataman välissä, Korkeasaaren pohjoispuolella. Suunnittelualue kattaa Mustikkamaan kaavan mukaiset virkistysalueet. Hallinnollisesti saari jakautuu kaupunkiympäristön toimialan ylläpitämiin lähivirkistysalueisiin (VL-1) ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämiin liikunta- ja virkistyspalvelualueisiin (VV, VU). Suunnitelma keskittyy pääosin kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimiin alueisiin, mutta saarta tarkastellaan maisemallisena ja toiminnallisena kokonaisuutena huomioiden myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimat alueet. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on ollut edustettuna hoito- ja kehittämissuunnitelman ohjausryhmässä. Hopeasalmen telakka-alue on rajattu suunnitelman ulkopuolelle.

Mustikkamaa on jo vuosikymmenien ajan palvellut monipuolisena ulkoilu- ja virkistysalueena. Saaren luonto on monimuotoinen ja alueella on useita arvokkaita luontokohteita. Mustikkamaa on tärkeä lähivirkistysalue Kalasataman ja Kulosaaren asukkaille, sekä tuttu paikka myös Korkeasaaren kävijöille. Kalasataman kaupunginosan kasvun ja Isoisänsillan avautumisen myötä alueen virkistyskäyttö on kasvanut merkittävästi. Kruunusiltojen valmistuminen tulee parantamaan Mustikkamaan saavutettavuutta sekä Laajasalon että kantakaupungin suunnasta ja virkistyskäytön ennustetaan kasvavan entisestään.

Alueen kehittämistavoitteet ja -periaatteet

Mustikkamaata kehitetään Helsingin yleiskaavan mukaisesti monipuolisena merellisen virkistys- ja matkailun kohteena, joka soveltuu ympärivuotiseen käyttöön niin kävelijöille, hiihtäjille kuin muillekin ulkoilijoille. Suunnittelussa ja alueen kehittämisessä varaudutaan lisääntyvään kävijämäärään ympäröivien asuinalueiden kasvaessa ja Kruunusiltojen valmistuessa. Saarta kehitetään luonto- ja virkistysarvoiltaan laadukkaana ja yhtenäisenä kokonaisuutena hyödyntämällä sen potentiaalia alueen arvot ja ominaispiirteet huomioiden.

Tärkeinä painopisteinä suunnitelmassa ovat Mustikkamaan luonnon kulumisen pysäyttäminen, reitistön toimivuuden ja turvallisuuden parantaminen sekä alueen palveluiden kehittäminen kestäväällä tavalla. Kunnostus- ja rakentamistoimenpiteiden lisäksi suunnitelmassa esitetään paikkoja yritysveitoille palveluille ottaen huomioon Mustikkamaan eri-

tyispiirteet. Luonnonhoidon osalta työssä on päivitetty alueen metsä- ja niittykuvioiden tiedot. Uusia kuviokohtaisia luonnonhoidon toimenpiteitä ei tällä hetkellä esitetä, koska Helsingin kaupunki on parhaillaan laatimassa uutta luonnonhoidon linjausta. Mustikkamaan edellinen hoito- ja kehittämissuunnitelma valmistui vuonna 2015. Suunnitelma päivitettiin vastaamaan tämän päivän tilannetta.

Saavutettavuuden ja turvallisuuden parantaminen

Mustikkamaalla on nykyisin pääosin toimiva ja kattava reittiverkosto. Saaren voimakkaasti kasvanut virkistyskäyttö on kuitenkin aiheuttanut kapeilla reiteillä eri liikkumismuotojen yhteentörmäyksiä sekä yleisesti metsämaaston kulumista. Suunnitelmassa parannetaan saarta kiertävän rantareitin jatkuvuutta ja turvallisuutta saaren pohjoisosassa, esitetään ratkaisuja jalankulkijoiden ja hiihtäjien tarpeiden yhteensovittamiseksi ja määritellään toimenpiteitä, jotka parantavat rantareitin käytävyyttä. Lisäksi Mustikkamaanpolun turvallisuuden parantamiseen esitetään toimenpiteitä.

Toimintojen ja palveluiden kehittäminen

Ulkoilun ja virkistyksen käyttöpainetta voidaan ohjata sijoittamalla alueelle oleskelupaikkoja, joihin käytön toivotaan keskittyvän. Oleskelupaikkoja penkkeineen ja piknikpöytineen on suunnitelmassa sijoitettu entuudestaan suosituille oleskelupaikoille ranta-alueelle ja rantareitin varrelle. Lisäksi on ehdotettu sijainteja oleskelulaitureille. Metsäalueilla liikkumista pyritään ohjaamaan opastetuilla metsäpoluilla, jotka rakennetaan metsään tallautuneiden polkujen paikalle. Tarkoituksena on esittää uusien polkujen muodostuminen ja siten luonnon kulumisen.

Isoisänsillan kupeeseen ehdotetaan pientä metsäistä aukiota tapaamis- ja kokoontumispaikaksi. Aukiolle asennetaan penkkejä ja saaren toiminnoista ja luonnosta kertova infotaulu. Alueen roska-astioita sijoitellaan uudelleen niin, että ne palvelevat virkistyskäyttöä, mutta pysyvät taustalla sisääntulon maisemassa. Alueen virkistyspalveluita tukee myös varaus uudelle City-WC:lle.

Saaren nykyiset, yritys- ja järjestövetoiset toiminnot säilyvät pääosin ennallaan samojen yrittäjien tai toimijoiden hallussa. Nykyisten palveluiden lisäksi saarelle on toivottu ympärivuotista kahvilaa tai ravintolaa, saunaa sekä talviuintipaikkaa, ja näille on kartoitettu suunnitelmassa sopivia paikkoja. Lisäksi on esitetty paikka vesibussilaiturille, joka palvelisi sekä Mustikkamaan että Korkeasaaren kävijöitä.

Investointihankkeet ja niiden priorisointi

Hoito- ja kehittämissuunnitelmassa esitetyt investointihankkeet on jaettu kolmeen ryhmään niiden arvioidun kiireellisyyden perusteella. Kiireellisimmiksi luokiteltiin hankkeet, joilla voidaan vaikuttaa suunnittelualueen turvallisuuteen, saavutettavuuteen ja arvojen säilyttämiseen esimerkiksi kulunohjauksen ja tiedottamisen keinoin. Näihin hankkeisiin kuuluvat Mustikkamaanpolun kehittäminen toimivammaksi ja turvallisemmaksi jalankulkijoille ja pyöräilijöille, rantareitin selkeyttäminen pohjoisen pysäköintialueen kohdalla sekä Isoisänsillan päädyn ympäristön kohentaminen.

Toiseksi kiireellisimmät hankkeet liittyvät suunnittelualueen virkistyskäyttömahdollisuuksien parantamiseen ja kehittämiseen. Näihin kuuluvat esimerkiksi hiihtoladun eriyttäminen kävelytiestä, uusi City-WC, metsäpolun rakentaminen sekä uudet kalusteet eli roskikset ja penkit. Lisäksi tähän ryhmään kuuluvat kaksi uutta grillipaikkaa sekä rantareitin kuivatuksen parantaminen.

Kolmanteen ryhmään kuuluu täydentäviä pienempiä hankkeita, joita mahdollisesti voidaan toteuttaa nopeallakin aikataululla. Tällaisia ovat esimerkiksi uudet oleskelulaiturit, piknikpöydät ja pyörätelineet.

Vuorovaikutus

Hoito- ja kehittämissuunnitelma on laadittu vuorovaikutteisesti asukkaiden, alueen toimijoiden sekä muiden sidosryhmien kanssa. Työn aikana järjestettyjen verkkokyselyiden sekä maastokävelyn yhteydessä saatu palaute ja sen vaikutus suunnitelmaan on kuvattu hoito- ja kehittämissuunnitelmaraportin liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Kustannusarvio

Mustikkamaan kunnostustoimenpiteiden kustannusarvio on yhteensä 1 254 000 euroa. Näistä kiireellisimmiksi arvioitujen hankkeiden (Mustikkamaanpolun kehittäminen, rantareitin parannuksen pohjoisen pysäköintialueen kohdalla, Isoisänsillan päädyn ympäristö sekä Isoisännien infotaulut) osuus on 460 000 euroa. Toiseksi kiireellisempien (kävelytien ja latu-uran eriyttäminen, uusi City-WC, rantareitin kuivatuksen parantaminen, metsäpolku, uudet kalusteet ja uudet grillipaikat) osuus on 565 000 euroa ja täydentävien hankkeiden (oleskelulaiturit, piknikpöydät, pyöräpysäköinti) osuus 229 000 euroa. Hinta-arviot ovat karkealla tasolla.

Hankkeiden kustannusten jakautuminen eri toimialojen ja investointiohjelmien kesken on esitetty suunnitelmaraportin luvussa 4. Hankkeet on mahdollista käynnistää alustavan investointiohjelman mukaan tarkemalla suunnittelulla vuonna 2024. Kiireellisimpien hankkeiden toteutus

on mahdollista käynnistää 2025. Muuta suunnitelmaa toteutetaan käytävissä olevien määrärahojen puitteissa seuraavan kymmenvuotiskauden aikana.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 11 kohdan mukaan lautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia. Puistosuunnitelma mahdollistaa puiston peruskorjauksen. Suunnitelman voidaan katsoa olevan periaatteellisesti merkittävä.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennusasetus 30 §

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30 / henkilöiden lukumäärää ei tiedetä.

Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan viranomaisen verkkosivuilla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelma 2023-2032 osa 1
- 2 Mustikkamaan hoito- ja kehittämissuunnitelma 2023-2032 osa 2
- 3 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelu-yksikkö/Krook